فهرست مطالب

سخن ناشـــر ۱۱

دیبــاچه ۱۳

فصل اول: مفهوم شناسی، پیشینه‌شناسی و تیپ شناسی

۱) مفهوم‌شناسی ۲۵

یک) مدیریت بدن ۲۵

دو) حجاب ۲۸

الف)در لغت ۲۸

ب) در اصطلاح ۲۹

سه) سِتْر و پوشش ۳۳

الف) در لغت ۳۳

ب) در اصطلاح ۳۴

چهار) زینت و آرایش ۳۵

الف) در لغت ۳۵

ب) در اصطلاح ۳۵

پنج) عفاف ۳۶

الف) در لغت ۳۶

ب) در اصطلاح ۳۷

شش) مانکنیسم ۳۸

الف) در لغت ۳۸
ب) در اصطلاح ۳۸
هفت) دستکاری‌های بدنی ۳۹
۲)عوامل شکل گیری مفهوم مدیریت بدن در دورهٔ مدرن ۳۹
یک) اهمیت یافتن بدن ۳۹
دو) از بین رفتن تفکیک‌های رایج ۴۳
سه) جنبش‌های فمینیستی ۴۵
چهار) تحوّلات پزشکی ۵۰
پنج) تغییر مفهوم هویت ۵۲
شش) تأثیرگذاری رسانه‌ها ۵۵
۳) سیر تاریخی تغییر در پوشش ایرانیان ۶۰
یک) ورود مدرنیته به ایران ۶۰
دو) سفر ناصرالدین شاه به فرنگ ۶۷
سه) انقلاب لباس ۷۴
چهار) ظهور انقلاب اسلامی ۸۱
۴) نگاهی آماری به وضعیت پوشش زنان و مردان ۸۴
۵) تیپ شناسی سبک‌های مختلف پوششی و آرایشی زنان ایران ۹۴
یک) حجاب به مثابهٔ تکلیف ۹۴
دو) حجاب به مثابهٔ ایدئولوژی ۹۶
سه) حجاب سنّتی ۹۷
چهار) حجاب زیبایی شناختی ۹۹
پنج) حجاب بازاندیشانه ۱۰۰
شش) پوشش به مثابهٔ سبک زندگی ۱۰۱
هفت) پوشش مدمحور (تیپ اینترنتی) ۱۰۲
هشت) فشن لس (**Fasionless**) ۱۰۳
نه)پوشش فمینیستی ۱۰۴

۶) آرایش ۱۰۸
یک) پیشینه آرایش در ایران ۱۰۸
دو) نگاهی آماری به وضعیت آرایش در ایران ۱۱۰
۷) دستکاری‌های بدنی ۱۲۱
یک) پیشینه دستکاری‌های بدنی ۱۲۱
دو) نگاهی آماری به وضعیت دستکاری‌های بدنی در ایران ۱۲۴
نتیجه‌گیری ۱۲۸

فصل دوم: نگاه اسلام به مسأله مدیریت بدن

۱) پوشش و آرایش در آیات و روایات ۱۳۴
یک) پوشش و آرایش در آیات قرآن کریم ۱۳۴
دو) پوشش و آرایش در روایات اسلامی ۱۴۶
۲) حدود حجاب ۱۵۶
۳) حکمت‌های حجاب ۱۵۹
یک) پاکیزگی معنوی ۱۵۹
دو) افزایش امنیّت فردی و اجتماعی زنان ۱۶۰
سه) افزایش بازدهی علمی و اقتصادی جامعه ۱۶۱
چهار) حفظ حرمت و شخصیت زن ۱۶۲
۴) مانکنیسم و دستکاری‌های بدنی از نگاه اسلام ۱۶۳
یک) اهمیت بدن از دیدگاه اسلام ۱۶۳
دو) تفاوت دیدگاه اسلام و دیدگاه مدرن در اهمیت بدن ۱۶۶
الف) روح و تمایز آن از بدن ۱۶۷
ب) تغییر در بدن ۱۷۰
نتیجه‌گیری ۱۷۵

فصل سوم: آسیب‌ها و راهکارها

۱) علل توجّه افراطی به مدیریت بدن ۱۸۱
یک) علل فردی ۱۸۱

الف) نقش دینداری و گرایش‌های دینی ۱۸۱
ب) نوگرایی، باز اندیشی و ساخت هویت جدید ۱۸۲
ج) نفی خود و پنهان کردن خویش ۱۸۳
دو) علل روانی ۱۸۴
الف) تمایل به جلب توجّه و خودنمایی ۱۸۴
ب) تشخّص‌طلبی، برتری جویی و تمایزطلبی ۱۸۵
ج) نارضایتی از بدن؛ نقصان عزّت‌نفس ۱۸۷
د) تغییر وضعیت روحی ۱۸۸
سه) علل اجتماعی ۱۸۹
الف) نقش رسانه در ایجاد تمایل به مدیریت بدن ۱۸۹
ب) همنوایی با دیگران و نقش گروه همسالان ۱۹۰
ج) ضعف جامعه‌پذیری و تربیت اجتماعی ۱۹۱
د) کسب فرصتها و سرمایه اجتماعی بیشتر ۱۹۳
۲) پیامدهای منفی افراط در مدیریت بدن ۱۹۵
یک) تبدیل بدن به یک دارایی مادی ۱۹۶
دو) کاهش میزان بازدهی کار و تحصیل در جامعه ۱۹۷
سه) استفاده ابزاری از زیبایی زنان ۱۹۸
چهار) توقف شخصیت ۱۹۹
پنج) کاهش امنیّت فردی و اجتماعی ۲۰۰
شش) کاهش ازدواج و بی‌علاقگی به آن ۲۰۳
هفت) پیامدهای ناشی از بی‌بند و باری و روابط نامشروع ۲۰۴
هشت) افزایش طلاق ۲۰۴
نه) افزایش جنایت و خشونت علیه زنان ۲۰۵
۳) پیشگیری از توجّه افراطی به بدن از دیدگاه اسلامی ۲۰۶
یک) سطح فردی ۲۰۶
الف) بازتعریف زیبایی ۲۰۶

ب) تقویت فرهنگ غیرت ۲۰۷
دو) سطح اجتماعی ۲۰۹
الف) اصلاح شیوهٔ اجتماعی کردن افراد ۲۰۹
ب) تبدیل سازمان‌ها به نهادهایی پر نفوذ ۲۱۰
ج) نهادینه کردن حجاب از کودکی در خانواده و مدارس ۲۱۱
د) معرفی الگوهای صحیح پوشش و آرایش ۲۱۱
ه) تبیین پیامدهای منفی رعایت نکردن پوشش و آرایش درست ۲۱۲
و) تبیین آثار مثبت و پیامدهای نیک حجاب اسلامی ۲۱۳
ز) تشویق به ازدواج و تسهیل آن ۲۱۴
ح) نقش محیط آموزشی ۲۱۵
ط) پررنگ کردن نقش رسانه‌های جمعی ۲۱۶
سه) سطح مدیریتی و سازمانی ۲۱۷
الف) ابهام زدایی از صورت مسأله ۲۱۹
ب) شناخت زمانه و پارادایم‌های فکری مسلّط بر آن ۲۲۰
ج) جایگزین کردن سیاست‌های تعریضی به جای تصریحی ۲۲۳
د) اتخاذ سیاست‌های فرهنگی ضدِّ استخفاف ۲۲۶
ه) شناخت درست چرخهٔ تولید تا مصرف ۲۲۸
و) اصلاح شیوه‌های کنترل اجتماعی ۲۳۰
ز) هماهنگی با آهنگ پرشتاب دوران معاصر ۲۳۲
سخن پایانی ۲۳۴
کتابنامه ۲۳۷